

Lázasan várja mindenki

A mumia titka

detektívdrámát.

**Enyhítheti-e Szeged
a tejhiányt műtejjel.**

(Saját tudósítónktól.) A közéletmezési ankéten Arad helyettes polgármestere említést tett a dr. Rigler Gusztáv kolozsvári egyetemi tanár által feltalált műtejről. Tekintettel arra, hogy a tejhiány csökkentésére minden kínálkozó alkalmat meg kell ragadni, dr. Somogyi Szilveszter polgármester dr. Wolf Ferenc városi tiszti főorvost és Csonka Ferenc városi vegyészt delegálni fogja a kolozsvári műtejtelep tanulmányozására.

A Délmagyarország munkatársának Csonka Ferenc városi vegyész a következőket adta meg a kívánt felvilágosítást Rigler tanár szabadalmáról:

— Rigler 1912. október huszonkilencedikén jelentette be szabadalmaztatás céljából az általa előállított műtejet. Akkoriban nagy port vert fel a találmány híre, állítólag Amerika a maga részére akarta megszerezni. Dr. Rigler tanár eljárása a következő: 150 gram nyers sikért (fehérnye tartalmu anyag) keverés közben olyan kálikumban old, mely 0.5% alkoholt tartalmaz. Ehhez mésvíz, konyhasó és foszfatkeveréket önt. A cukrot, vagy a használt más édesítő szert — cukorbeteg részére sacharint — szilárd alakban adja hozzá. Azután zsirt, főként kókuszszirt tesz bele, még pedig annyit, hogy mennyisége 3.5% legyen. Ez volna körülbelül a műtej vegyi összetétele. Arra, hogy percentuálisan kifejezve mi a különbség a műtej és a természetes tej között, szolgáljon a következő táblázat. Az első rovat a magyarvári tejkisérleti állomás műtejjel való vegyelmzésének eredményét, a második a természetes tej vegyi alkotórészeit tünteti fel.

	Műtej:	Tej:
Száraz any g	8.71%	12 —%
Zsir	2.61 „	3.06 „
Zsírmentes száraz anyag	5.97 „	8.04 „
Cukor	3.05 „	4 — „
Hamu	0.28 „	0.66 „
Protein anyag	2.25 „	3.39 „

Amint ebből az összehasonlításból kitűnik, a Rigler-féle műtej a hígított természetes tejnek felel meg. Az ize ellen emeltek különösen sok kifogást, de — mondhatom — a műtej kávéval keverve, teljesen megfelelő.

Csonka Ferenc városi vegyész szíves volt még Jancsó Miklósnak, a kolozsvári belgyógyászati klinika igazgatójának nyilatkozatát a műtejről megmutatni. Jancsó kellemes izének találta, *Genersich* Gusztáv tanár szerint pedig a Rigler-féle műtejet a gyermekek legnagyobb része szívesen issza. Nagy előnye Rigler tanár műtejének, hogy vele fertőző anyagok nem vihetők a szervezetbe, kevésbé fertőző tehát, mint a tehéntej. Tésztakészítéshez — és ez minden kétségen felül áll — elsőrangú a műtej. Cukrászoknak és pékeknek — tej hiányában — teljesen nélkülözhetetlen. A közönség csak azért idegenkedik ettől a készítménytől, mert nem szokta meg.

**Fűtőszén, diókoksz, aprított tűzifa**

legolcsóbb beszerzési forrása

Viederker PálSzeged, Tisza L.-körút 87.
T. telefon 13-16. Kovácsszén
és faszén napi áron kapható.**A szegedi és temesvári
kamara az Alduna bázisai
áthidalásért.**

— Szegeden haladna keresztül a hamburg-konstantinápolyi vonat. —

A „Magyar Kereskedők Lapja“ legutóbbi számában Schwarz Fülöp, a temesvári kereskedelmi és iparkamara alelnöke az alábbi érdekes cikket írta:

A temesvári és szegedi kamarák a Bázisnál való áthidalás mellett foglaltak állást, minthogy a bázisai vonal már épülésekor azt a magasabb célt szolgálta, hogy a Balkánra irányuló jogos ekszport-törekvéseket előmozdítsa. De további indokok is szóltak amellett, hogy az áthidalás Bázisnál történjék. Így például az, hogy a szeged—temesvár—bázisai vasútvonal gyorsvonatokra is alkalmas elsőrendű alépítménnyel bír, hogy a leggyorsabb és legrövidebb összekötő utat a Balkánnal, továbbá, hogy Bázissal szemben gazdag szénbányák fekszenek. A szénbányák mellett ott találhatjuk még a bőri rendkívül gazdag réztelepeket, a majdanpeki s a Timok-völgy értékes erdősegeit, amelyek még mind kihasználásra várnak.

Ezzel szemben Pancsova város, Kevevára község, valamint Temes és Torontál vármegyék törvényhatósági bizottsága a Kevevárai áthidalás mellett foglaltak állást. Ennek az eszmének a harcosai tudatában voltak ugyan annak, hogy a hid építése itt technikai okokból sokkal nehezebb, mivel a Duna Keveváranál jóval szélesebb; minden további nélkül elismerték azt is, hogy ebben az esetben szükséges volna Fehértemplomtól Keveváráig egy új összekötő vasúti vonalat teremteni (körülbelül 25 kilométer), ezzel szemben hivatkoztak azonban arra az előnyre, hogy a szerbiai oldalon Szemendriánál kész vasúti vonalakat találhatnak, amelyek a közgazdasági szempontból fontos és gazdag Moravavölgybe vezetnek és a Nis—konstantinápolyi vonalhoz közvetlen csatlakozással bírnak. Kifejtették azt is, hogy a kevevárai áthidalás Torontálmegyének Szerbiával való kereskedelmi forgalmát jelentékenyen előmozdítaná, hogy ezen megoldás következtében e megyén gyorsvonatok mehetnének végig, hogy úgy a magyar, mint a szerbiai végállomások már meglévő kulturterületeken feküdnének és rámutattak arra is végül, hogy a Timok-völgy ére-, fa- és más termékei végeredményben vicinális vasútvonalon is Szemendriába volnának hozhatók, hogy onnan Keveváran keresztül Magyarországra importáltassanak.

Mielőtt az erre hivatott tényezők a vitás pontban dönthettek volna, kitört a világháború. Ma már a kérdés egészen más világításban látszik, mert teljesen megváltozott helyzettel állunk szemben. A makacszkodó Szerbiát már legyőztük és a bukaresti békével igazságtalan módon megaláztuk (Bulgária, valamint az új életre ébredő Törökország szövetségeseinkké váltak). Annak idején az volt törekvésünk, hogy szerb szövetségeseinkkel szerezzünk gazdasági összeköttetéseket; ma már a szövetséges hadseregek győzelmes előnyomulása minden kétséget kizáró módon arra enged következtetni, hogy a legközelebbi jövőben közvetlen szomszédunk Bulgária lesz. Seregeink és a bolgár hadsereg csodálatraméltó egyetértéssel haladnak egyre tovább, úgy, hogy ma már tényként fogadhatjuk el, hogy Bulgária és a monarchia között a jövőben ellenséges terület többé nem lesz. Az Északi-tengertől a Fekete-tengerig a szövetséges államok szakadatlan láncolata fog húzódni, oly államoké, amelyek ifjai váll-váll mellett küzdve, a legesodálatraméltóbb bátorságot tanúsították, hogy a közös ellenséget legyőzzék és hogy az egyes nemzetek részére a gazdasági fejlődés nyugodt alapját évtizedekre biztosítsák.

Az áthidalás problémáját tehát most helyesebb szempontból lehet és kell megítélni. A jövőben ezen a hidon világforgalom bonyolódik le és Délmagyarország iparának, valamint kereskedelmének e világforgalomból biztosítania kell az őt jogosan megillető részt. Hamburgtól Konstantinápolyig, sőt talán azon is túl is, egy zavartalan vasúti összeköttetésnek kell ezt a világforgalmat szolgálnia. A Morava-völgyön keresztül már jelenleg is vezet egy vasúti vonal. Délmagyarország keleti részét főleg Temesvárt, az a veszély fenyegeti tehát, hogy a keletről és keletre irányuló forgalom föle teljesen elterelődik, ha az ut Konstantinápolyba Szeged, Nagybecskerek és Keveváran át vezetne. Általánosan ismeretes az utazó közönségnek az a hajlandósága, hogy közvetlenül az idegen államok fővárosa felé törekszik. Saját hátrányunkra támogatnánk ezt a hajlandóságot, ha az utóbbi vonalat választanánk.

Hid és vágány azonban önmagukban nem elegendők a kereskedelmi összeköttetések fejlesztésére. Szomorú bizonyítéka ennek a belgrádi hid és a Budapest—nisi fővonal. Csakis helyes és egyes népek életérdekeinek megfelelő kereskedelmi szerződések egyengethetik az utakat és vezethetnek eredményes gazdasági forgalomhoz. Minden kétségen kívül áll, hogy a szövetséges államok a véres világháború győzelmes befejezése után gazdasági kapcsolatokat is keresni és találni fognak. Ha közös vámterületről nem is lehet beszélni, mégis biztonsággal számíthatunk arra, hogy a gazdasági kötelek az eddiginél szorosabbak lesznek. A délmagyarországi még csirájában levő ipar és a kezdet nehézségeivel küzdő kereskedelem nem tudta a hatalmas nyugateurópai államok versenyével szemben az őt megillető helyet a Balkánon biztosítani, dacára annak, hogy földrajzi helyzete a Balkánpiacok meghódítására egyenesen predestinálja. Ez pedig nem az áthidalásra irányuló törekvések meghiusulásának, hanem csakis az alkalmas kereskedelmi szerződések teljes hiányának tudható be.

Most már azonban nem kételkedhetünk abban, hogy a monarchia és a szövetséges Balkán-államok között a jövőben kötendő kereskedelmi szerződések igyekezni fognak a kereskedelem és ipar magasztos misszióját megkönnyíteni. A gyakran óhajtott és most újból sürgetett hid is csak ennek az eszmének segédeszköze lesz. Amit fáradhatatlan munkánk, szorgalmunk és buzgalmunk a szerencsétlen körülmények folytán nem tudott gazdasági téren a Balkánon elérni, azt hősi harcosaink most véres kardcsapásokkal küzdtek ki számunkra. A Balkánpiac most már nyitva áll számunkra és nekünk csak egy kötelességünk lehet, hogy a leendő forgalom útját minden szempontból könnyebbé tegyük. Ebből a szempontból tehát szükség van az új Dunahidra és a közvetlen vasúti vonalakra.

Az áthidalás helyére nézve lehetnek eltérőek a vélemények; ezt a kérdést majd eldöntik az összes körülmények mérlegelése után az erre hivatott tényezők, azonban magának az áthidalásnak feltétlenül szükséges voltát és kiviteli törekvéseink érvényesítésére vonatkozó jelentőségét a jelenlegi körülmények között senki sem vonhatja kétségbe.

A mumia titkaminden
eddig detektívdrámát
felülmul.**Nemzeti-szálloda**(volt Konrad) Róka-
utca 6. sz., Szeged-
pályaudvarral szemben
Gyönyörűen átalakítva
tisza szobák 2 koronától kezdve. — Kávéház
egész éjjel nyitva.